

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ

15 січня 2024 року

№ 144-р/з

Щодо використання у 2024 році державним службовцем щорічних відпусток за останній відпрацьований робочий рік

Відповідно до пункту 3 частини третьої статті 13 Закону України «Про державну службу» НАДС роз'яснює.

Статтею 33 Закону України від 09 листопада 2023 року № 3460-IX «Про Державний бюджет України на 2024 рік» (далі – Закон № 3460), який набрав чинності 01 січня 2024 року, встановлено, що у 2024 році відпустки, визначені пунктом 1 частини першої статті 4 Закону України «Про відпустки», на які працівник державного органу набув право за останній відпрацьований робочий рік, мають бути використані таким працівником до кінця 2024 року.

У разі невикористання працівником державного органу відпусток, визначених частиною першою цієї статті, йому в межах затверджених видатків на оплату праці відповідного державного органу має бути виплачено грошову компенсацію за всі дні невикористаної відпустки, на які він набув право за останній відпрацьований робочий рік.

Пунктом 1 частини першої статті 4 Закону України «Про відпустки» передбачені щорічні відпустки:

основна відпустка (стаття 6 цього Закону);

додаткова відпустка за роботу із шкідливими та важкими умовами праці (стаття 7 цього Закону);

додаткова відпустка за особливий характер праці (стаття 8 цього Закону);

інші додаткові відпустки, передбачені законодавством.

Відповідно до частини третьої статті 5 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII «Про державну службу» (далі – Закон № 889) дія норм законодавства про працю поширюється на державних службовців у частині відносин, не врегульованих Законом № 889.

Статтею 57 Закону № 889 передбачено, що державним службовцям надається щорічна основна оплачувана відпустка тривалістю 30 календарних днів, якщо законом не передбачено більш тривалої відпустки, з виплатою грошової допомоги у розмірі середньомісячної заробітної плати.

Відповідно до статті 79 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП України) щорічні основна та додаткові відпустки повної тривалості у перший рік роботи надаються працівникам після закінчення шести місяців безперервної роботи на даному підприємстві, в установі, організації.

У разі надання зазначених відпусток до закінчення шестимісячного терміну безперервної роботи їх тривалість визначається пропорційно до відпрацьованого часу, крім визначених законом випадків, коли ці відпустки за бажанням працівника надаються повної тривалості.

Щорічні відпустки за другий та наступні роки роботи можуть бути надані працівникові в будь-який час відповідного робочого року.

Черговість надання відпусток визначається графіками, які затверджуються роботодавцем за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником), і доводиться до відома всіх працівників. При складанні графіків ураховуються інтереси виробництва, особисті інтереси працівників та можливості їх відпочинку.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про відпустки» щорічні основна та додаткові відпустки надаються працівникові з таким розрахунком, щоб вони були використані, як правило, до закінчення робочого року.

Законодавством про державну службу не визначено поняття «робочий рік».

Водночас статтею 75 КЗпП України встановлено, що щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

Відповідно до частини першої статті 58 Закону № 889 за кожний рік державної служби після досягнення п'ятирічного стажу державної служби державному службовцю надається один календарний день щорічної додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як 15 календарних днів.

Згідно із пунктом 3 Порядку надання державним службовцям додаткових оплачуваних відпусток, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 квітня 2016 року № 270 (далі – Порядок), додаткова відпустка конкретної тривалості надається державним службовцям після досягнення відповідного стажу державної служби.

Пунктом 4 Порядку передбачено, що додаткова відпустка, яка надається державним службовцям, належить до щорічних відпусток.

Таким чином, проаналізувавши норми чинного законодавства, можна дійти висновку, що робочий рік – це період часу, який за тривалістю рівний календарному року (12 місяців), але на відміну від календарного року обчислюється для кожного державного службовця не з 01 січня, а з дати призначення на посаду державної служби в державному органі.

Щорічна основна оплачувана відпустка державному службовцю надається за робочий рік, відлік якого починається з дати призначення на посаду державної служби в державному органі, відповідно до затвердженого графіка.

Право на щорічну основну оплачувану відпустку у державного службовця, який працює у державному органі понад один рік, виникає відразу з початком його нового робочого року.

Виникнення у державних службовців права на додаткову оплачувану відпустку за стаж державної служби, що належить до щорічних відпусток, та її тривалість

залежить не від відпрацьованого у відповідному році часу, а від наявності відповідного стажу державної служби, тобто право використати додаткову оплачувану відпустку за стаж державної служби виникає з конкретної дати (приведеної дати).

Разом з тим статтею 33 Закону № 3460 чітко не визначено який саме робочий рік працівника є останнім відпрацьованим робочим роком.

На думку НАДС, враховуючи положення статей 75, 79 КЗпП України, останнім відпрацьованим робочим роком, зазначеним у статті 33 Закону № 3460, може бути робочий рік державного службовця 2023-2024.

Також протягом 2024 року мають бути використані дні щорічної додаткової оплачуваної відпустки за стаж державної служби, що збільшився у державного службовця у його робочий рік 2023-2024.

Окремо повідомляємо, що роз'яснення міністерств, інших центральних органів виконавчої влади мають лише інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Голова

Наталія АЛЮШИНА